

ZPRÁVA ZE SEMINÁŘE

Dny otevřené vědy 2015

21.4.2015

Marta Zizienová

Místo schůzky : Česká zemědělská univerzita v Praze

Seminář probíhal dle programu. Z pohledu UKN je zajímavé:

1. OA Policy Management and Development - David Ball, Sero HE; expert projektu FOSTER. OA je zaměřený pouze na zpřístupnění, je neutrální k peer-review. Umožňuje nové přístupy a praktiky. Citační dopad je těžké změřit, ale jsou jasné znaky některých výhod. OA a tradiční časopisy mají stejný impact faktor. 90% vědců považuje OA články za výhodné, ale jen 2% budou publikovat svůj další článek v OA. Pasteur4OA chce změnu politik – změnit postupy autorů, vyřešit disonance v interdisciplinárním výzkumu, zmapovat politiky (ROARMAP) a vytvořit typologii politik. Doporučený je mandatorní OA, u mandatorního OA je doba zveřejnění v OA 4x delší než u nepovinného OA. Doporučené je – must deposit, deposit cannot be waived, link deposit with research evaluation. Nejužitečnější typ školení pro OA – interaktivní face-to-face prezentace a individuální školení. V diskusi se hovořilo o OA champions (vědcích, kteří excelují v OA), o povinnosti OA a institucionálních politikách, o tom, jak zapojit knihovníky do práce vědce týkající se OA. OA se rozšíří mezi vědce, až budou přesvědčeni, že je pro ně výhodný, až uvidí výhody při svém vlastním výzkumu.

2. Managing and Sharing Research Data - Sarah Jones, Digital Curation Centre; expert projektu FOSTER. Evropská komise nechce, aby informace, která byla placena z veřejných zdrojů, byla znovu placena při každém jejím užití. Zmínila případ databáze, která byla placená a poté volně dostupná – došlo k vzrůstu užití a k vzrůstu benefitů (NASA Landsat satellite imagery); přirovnala to k otevřeným jízdním řádům dopravních společností. Otázka – jak data vytváříte, v jakých formátech? – doporučila tabulku s vhodnými formáty pro jednotlivé typy dat (CSV, PDF/A aj.). Jak budeš soubory pojmenovávat? – označuj verze, zabuduj datумы aj. Budou ostatní datům rozumět? – nutné jsou dokumentace a metadata. Kam data uložíš? Která data budeš uchovávat? Můžeš svá data publikovat/sdílet? Doporučuje publikaci „Managing and sharing data: a best practice guide“, katalog datových repozitářů (re3data), online training Mantra na datalib.edina. Poskytovatelé financí ve Velké Británii vyžadují data management plan.

3. OA k vědeckým publikacím a výzkumným datům v Horizontu 2020 - Jana Kratěnová & Jiří Kotouček; Technologické centrum AV ČR. Aktuálně jbylo podáno 3054 H2020 proposals, z toho cca 24,2% projektů žádá o opt-out, 27,2% se hlásí dobrovolně ke sdílení dat. Lze psát na kratenova@tc.cz. Národním referenčním centrem v ČR je Technologické centrum.

4. CRIS a OpenAIRE: standardy, interoperabilita - Jan Dvořák, Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK; CERIF Task Group EuroCRIS. Informační systémy o aktuálním výzkumu (Current Research Information Systems, CRIS) jsou nasazovány ve výzkumných organizacích po celém světě. Umožňují komplexní pohled na informace o výzkumu: výsledky výzkumu (publikace, patenty a jiné výsledky), výzkumné projekty, infrastrukturu pro výzkum, vlastní vědce a výzkumníky, a organizace, které v procesu výzkumu hrají nejrůznější role: vědecké instituce, poskytovatelé financí, odborné

společnosti, vydavatele, operátora infrastruktury či poskytovatele podpůrných služeb. Systémy CRIS udržují informace o každém jednotlivém objektu v informační doméně výzkumu v bohatém kontextu. Standardním modelem pro tyto systémy je Common European Research Information Format (CERIF). OpenAIRE je evropskou sítí otevřených repozitářů publikací, systémů CRIS a otevřených repozitářů výzkumných dat. Poskytuje mj. centrální infrastrukturu, ve které se koncentrují metainformace o výsledcích výzkumu dostupných v režimu Open Access. Pro podporu výměny dat mezi systémy CRIS a sítí OpenAIRE byl definován aplikační profil CERIF nad protokolem OAI/PMH: OpenAIRE Guidelines for CRIS Managers. CRIS jsou např. OBD, GRIS (u GA ČR), IS VaVal, Pure (Elsevier), Converis (Thomson Reuters), DSpace CRIS (CINECA, open source), ESS (EK), e-CORDA, národní IS o výzkumu - SK CRIS, FRIS aj. CRIS plní funkci OA repozitáře nebo naopak nebo jsou nezávislé. Existuje standard common european research information format. Důležitou částí jsou identifikátory (ISBN, ISSN, DOI, WoS Accession No., Scopus EID, r.č., staff id, ORCID, ScopusID, ResearcherID, identifikátory grantů, projektů, DIČ aj.).

Zpracovala: Marta Zizienová

